

hogy semmiféle áremelésnek nincs helye, hanem jog szerint még $16\frac{2}{3}\%$ -os csökkenésnek kellene beállania.

A könyvek áremelkedésének egy másik okára, a túltermelésre nézve *Trübner* osztja *Bücher* nézetét, csak előidézése magyarázatában térnek el egymástól. *Trübner* természetesen a szerzőket okolja vele, a kik a kiadók valóságos rémei. Túlprodukczióról panaszkodunk és jogosan, holott a kiadók több mint $\frac{5}{6}$ -át a beérkezett kéziratoknak köszönettel visszautasítják s a mit elfogadnak, az is sokszor inkább az író neve, udvariassági kényszer, vagy egyéb mellékkörülmények következtében lát napvilágot. *Bücher* viszont az »eszmékben gazdag« kiadók és »szerkesztők« túlkapásaiban látja a baj legfőbb forrását, a kik nyakra főre dobják piacra sokszor vásári tákolmányaikat s ezzel nem ritkán tönkre teszik 1—1 hasonló tárgyú, igazán tudományos dolgozat jövőjét. Elismeri azonban ő is, hogy némileg a szerzők is ludasak a dologban, a mikor 2—3 íves apró-cseprő speciális tanulmányikat külön »könyvek« alakjában hozzák forgalomba, holott azoknak csupán folyóiratokban vagy gyűjtelékes sorozatokban volna helyük. De hogy ez utóbbi esetben a kiadók mintegy a tudomány mártyrjainak volnának tekintendők, a mint ezt *Trübner* szeretné föltüntetni, az ellen *Bücher* erőlyesen tiltakozik. Hiszen az ilyen speciális dolgozatokért a szerzők többnyire nem kapnak díjazást, sőt gyakran a nyomtatás költségeit is fődözik, a mi csak a kiadvány eladásából térül vissza, jobbára csekély töredékben.

Ime a főbb pontok melyekben *Trübner* ellenfelét támadni igyekszik: hogy nem sok szerencsével, az úgy hiszem eléggé kiviláglott fejtegetéseink során. Csupán egyetlen pontban adhatunk igazat a strassburgi kiadónak. *Bücher* tényleg igen hevesen beszél, sőt néha bizonyos nyersség is vegyül szavába, a mi »emlékiratát« inkább »vitairattá« avatja. De hát a temperamentumos írótól ezt nem vehetjük zokon: az Igazság végre sem finnyás szalonhölgy, hogy okvetlen frakkban és fehér *glacé* keztyűvel közeledjünk hozzá.

Dr. Gulyás Pál.

Mittheilungen des österr. Vereins für Bibliothekswesen.

Ez a kitünő szakfolyóirat már nyolczadik évfolyamába lépett s mi őszintén beismerjük, hogy mulasztást követtünk el, midőn oly hosszú időn át nem hívtuk fel rá a figyelmet. Mert eltekintve az egész vállalatnak magas színvonalától, már maga az a körülmény, hogy az osztrák könyvtárakkal kapcsolatos történeti kérdések nem egyszer szoros vonatkozásokat mutatnak magyarországi dolgokkal, úgyszólván kötelességünkké teszi, hogy közleményeit figyelemmel kísérjük. Az időhöz nem kötött füzetekben megjelenő folyóiratot a pezsgő életet élő osztrák könyvtári szakgyelet adja ki. Az első két évfolyamot (1897—1898) Dr. *Donabaum*

József egyedül a harmadikat (1899) Dr. Weisz Ágoston társaságában szerkesztette. Az utóbbi volt a 4—6. évfolyamok (1900—1902) kizárólagos szerkesztője, míg a 7. évfolyam szerkesztésében Dr. Crüwell G. A.-val osztozott. Jelenleg Crüwell az egyedüli szerkesztő.

A hét évfolyam tartalmának ismertetése igen messzire vezetne, még ha csupán a legkimagaslóbb dolgozatok fölemlítésére szorítkoznánk is. Legyen elég általánosságban jelezni, hogy a folyóirat épen úgy gondot fordít a gyakorlati érdekű könyvtári kérdések szakszerű tárgyalására, mint a mily előszeretettel foglalkozik a könyvészet körébe vágó vagy bibliografiai alapon való megoldásra váró történeti tárgyakkal. Az utóbbi irányra vonatkozólag csak *Weilen* nagybecsű dolgozatára utalunk, mely a bécsi udvarnál 1629-től 1740-ig színre került szinpadi termékek gondos bibliografiai feldolgozását tartalmazza. A magyar tárgyú dolgozatok között fölemlítjük az 1901. évfolyamból *Récsey* Viktorét, a pannonhalmi könyvtárban általa fölfedezett s állítólag a Korvin-könyvtárból eredő ősnymtatványról, melyre nézve a Korvina-kérdéssel foglalkozó szakembereink még mindig nem mondtak véleményt. Mondanunk sem kell, hogy az osztrák s különösen a bécsi könyvtári élet a folyóiratból elevenen tükröződik vissza. A folyóiratok szemléjében a VIII. évfolyam 1. füzetétől kezdve rendszeresen ismertetni fogjuk tartalmát. Előfizetési ára 4 korona. Az egyesület tagjai illetmény fejében kapják. —ó.

FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

A *Budapesti Szemle* 330. száma (1904 június) *Gyalui Farkasnak* »A magyar könyvtárak jövőjéről« című dolgozatát közli.

A *Grafikai Szemle* XIV. évfolyamának 4. és 5-ik füzetében (1904 április—május) a középkori könyvnyomtatókról szóló s *László Dezső* által francziából fordított dolgozat olvasható. — A 4. szám egy kisebb közleménye a vatikáni könyvnyomda rövid történetét mondja el.

Az *Irodalomtörténeti Közlemények* XIV. évfolyamának 2. füzete a következő tartalommal jelent meg: Br. *Radvánszky Béla*, *Radvánszky János* versei. (I. közlemény.) — *Császár Elemér*, A deákos iskola. (Befejező közlemény.) — *Loósz István*, Adatok *Kemény Zsigmond* »Zord idő« cz. regényének forrásaihoz. (Második közlemény.) — *Dézsai Lajos*, *Mikes* fordításairól. — Adattár: *Balkányi*